

Koppseting fyri COVID-19 – Støðulýsing III

COVID-19 koppsetingarbólkurin

11. mai 2021

Innihaldsyvirlit

Samandráttur	3
Koppingarevnir og vørusendingar	4
Koppsetingargongdin	6
Koppsett higartil	8
Føroyar samanbórið við onnur lond.....	11
Kunningartilfar.....	12

Samandráttur

Í hesi støðulýsingini verður tikið samanum koppsetingargongdina higartil, og løgd verða fram hagtøl, sum lýsa gongdina í tíðarskeiðinum frá 30. desember 2020 til 11. mai 2021. Hetta er triðja støðulýsing frá COVID-19 koppsetingarbólkinum.

Í Føroyum varð farið undir at koppseta fyri COVID-19 tann 30. desember 2020. Tann 11. mai vóru tilsamans 24.368 koppsetingar framdar, av hesum hava 17.684 fólk fingið fyrru koppsetingina og 6.684 fólk hava fingið seinnu koppsetingina og eru sostatt liðugt koppsett.

Koppsetingin er komin so væl áleiðis, at meginparturin av okkara elstu og veikastu borgarum eru liðugt koppsettir. Nú er farið undir at koppseta síðsta bólkin í koppsetingarkalendaranum, bólkin nr. 10, sum eru perónar í aldrinum 16 til 64 ár. Í síðstu viku varð latið upp fyri persónum, sum eru 45 ár og eldri, at bóka tíð til koppseting fyri COVID-19.

Samanumtikið hevur tað gingið sera væl við koppsetingini í Føroyum. Koppsetingin hevur gingið skjótt, og gagnnýtslan av koppingarevniinum hevur verið høg. Hetta hevur havt við sær, at vit hava koppsett nær um 3.000 fleiri persónar, enn um gagnnýtslan var tann sama sum eitt nú í Danmark.

Í øðrum ársfjórðingi hava veitingarnar av koppingarevni frá Pfizer/BioNTech verið munandi størri enn áður, hetta hevur eisini havt við sær, at meira ferð nú er komin á koppsetingina. Í løtuni er tó trupult at siga, nær øll í Føroyum, sum koppingarevni er góðkent til, hava fingið í boði koppsetingina. Sundhedsstyrelsen metir, at tey eru liðug at koppseta danir síðst í august. Í Føroyum fáa vit sama lutfall av koppingarevni svarandi til fólkatálið, sum í Danmark. Hetta merkir, at okkara tíðarætlan samsvarar við dansku tíðarætlanina.

Fyrra prik

17.684 fólk

33,2% av fólkatalinum

Seinna prik

6.684 fólk

12,6% av fólkatalinum

Koppingarevnir og vørusendingar

Koppingarevnir fevnd av koppingarætlanini

Føroyar fáa koppingarevnir úr Danmark. Í løtuni eru tvey sløg av koppingarevnum fevnd av koppsetingarætlanini í Danmark. Roknað verður við, at fleiri sløg av koppingarevnum fara at verða fevnd av koppsetingarætlanini komandi mánaðarnar. Á heimasíðunum hjá Sundhedsstyrelsen (www.sst.dk) og Lægemedelstyrelsen (www.lmst.dk) ber til at lesa meira um koppingarevnini og hvussu tey verða góðkend at brúka til koppsetingar.

Mynd 1: Koppingarevnir, sum eru fevnd av koppsetingarætlanini

Comirnaty® Tøkni	Týska fyrirtøkan BioNTech hevur ment hetta koppingarevnið, sum verður framleitt og marknaðarført í samstarvi við amerikonsku fyrirtøkuna Pfizer. Koppingarevnið til marknaðin í Evropa verður framleitt og sent frá Pfizer í Belgia. Koppingarevnið verður veitt tvær ferðir við 21 daga millumbili og í undantaksførum innan fyri 42 dagar. Messenger RNA (mRNA)	Góðkent 21.12.2020 Fyrsta vørusending kom til Statens Serum Institut 26.12.2020. Koppingarevnið kom til Føroyar 27.12.2020.
COVID-19 Vaccine Moderna® Tøkni	Amerikanska fyrirtøkan Moderna hevur ment koppingarevnið saman við US National Institute of Allergy and Infectious Diseases. Koppingarevnið til marknaðin í Evropa verður framleitt í Sveis og Spania eftir avtalu við sveisisku fyrirtøkuna Lonza Group. Koppingarevnið verður veitt tvær ferðir við 28 daga millumbili og í undantaksførum innan fyri 43 dagar. Messenger RNA (mRNA)	Góðkent 6.01.2021 Fyrsta vørusending kom til Statens Serum Institut 12.01.2021. Hetta koppingarevnið fæst ikki í Føroyum enn.

Føroyar hava higartil einans fingið koppingarevni frá Pfizer BioNTech. Grønland hevði stórar avbjóðingar við at handfara koppingarevni frá Pfizer BioNTech, sum er sera viðbrekið og trupult at handfara. Danska Sundhedsstyrelsen, Grønland og Føroyar eru tí vorðin samd um, at Grønland fær koppingarevni frá Moderna, og Føroyar fær koppingarevni frá Pfizer BioNTech. Hetta merkir, at í staðin fyri at fáa koppingarevni frá Moderna, fær Føroyar lutfalsliga meira av koppingarevni frá Pfizer BioNTech.

Danska Sundhedsstyrelsen hevur gjørt av at halda fram við koppsetingarætlanini í Danmark uttan koppingarevni frá AstraZeneca og Johnson&Johnson. Men av tí at koppingarevni, sum koma til Danmarkar verða býtt millum Føroyar, Grønland og dansku regjónirnar eftir fólkatali, ávirkar hetta samlaða talið av skamtum, sum verða býttir millum partarnar. Í løtuni metir Sundhedsstyrelsen at øll, sum eru 16 ár og eldri hava fingið í boði koppseting fyri COVID-19 síðst í august.

Vørusendingar

Koppingarevnini, sum Danmark fær, verða latin Statens Serum Institut, sum síðani sendur tey til ávikavist Føroyar, Grønlands og dansku regjónirnar. Tá koppingarevnini koma til Føroyar, verða tey latin Apoteksverkinum, sum hevur tey í varðveitslu, til tey verða brúkt at koppseta fólk í Føroyum.

Apoteksverkið fær hvørja viku eina fráboðan um, hvussu nógv koppingarevni fara at koma til Føroyar komandi tvær vikurnar. Hetta hevur við sær avmarkingar hjá sjúkrahúsverkinum frameftir at kunna leggja koppsetingarnar til rættis.

Í mynd 2 sæst, hvussu nógv koppingarevni Føroyar hava fingið/fara at fáa í tíðarskeiðinum frá desember í 2020 – higartil í mai í ár.

Mynd 2: Vørusendingar við koppingarevnum Comirnaty®

	Desember	Januar	Februar	Mars	Apríl	Mai
Tal av bakkum	1	2	3	5	4	10*

*Í viku 18 fingur Føroyar 5 bakkar og í viku 20 koma 5 bakkar afturat.

Í hvørjum bakka eru 195 gløs. Pfizer BioNTech kunnaði upprunaliga um, at tað bar til at fáa fimm skamtar av koppingarevnum úr hvørjum glasi. T.v.s., at í hvørjum bakka var nokk av skamtum til at koppseta 975 persónar. Pfizer BioNTech hevur síðani boðað frá, at tað ber til at fáa seks skamtar av koppingarevnum úr hvørjum glasi.

Starvsfólikini í Sjúkrahúsverkinum í Føroyum fáa sjey skamtar av koppingarevnum úr hvørjum glasi. T.v.s., at tað ber til at koppseta umleið 1.365 persónar pr. bakka. Higartil svarar hetta til, at vit hava fingið umleið 3.000 prik fleiri, enn um vit fingur 6 skamtar úr hvørjum glasi.

Tað er umráðandi, at so lítið koppingarevni sum gjørligt fer fyri skeyti, serliga tá nøgðin av atkomuligum koppingarevni er so avmarkað, sum hon er. Tað er altíð vandi fyri spilli, tá koppsett verður, serliga, tá koppingarevni er viðbrekið og krevur serliga handfaring.

Avloppsskamtar

Áðrenn farið var undir at koppseta, var tað hildið at vera sera týðningarmikið at hava eina kunngerð, sum neyvt ásetti, hvør kundi koppsetast. Orsøkin var avmarkaðu nøgðirnar av koppingarevnum. Seinni hevur tað víst seg, at henda skipanin var ov stívin, tí hon tók ikki atlit til, hvat skuldi gerast við móguligar avloppsskamtar. T.v.s. um teir kundu brúkast, ella skuldu teir koyrast burtur. Gjørt varð av at brúka avloppsskamtarnar heldur enn at burturbeina skamtarnar. Av somu orsøk eru eingir skamtar burturbeindir; men mikil orrusta stóðst av avgerðini. Kunngerðin er broytt, so Sjúkrahúsverkið kann koppseta onnur enn tey, sum eru nevnd í kunngerðini, um so er, at skamtur loypur av tann dag, koppsett verður. Sjúkrahúsverkið hevur gjørt leiðreglur um at koppseta við avloppsskamtum. Á heimasíðuni www.korona.fo ber til at melda seg til at fáa móguligan avloppsskamt.

Grundarlag fyri tíðarætlanini

Grundarlag fyri tíðarætlanini í koppsetingarkalendaranum eru tær fráboðanir, sum heilivágsfyrirøkurnar koma við um tal á skamtum og vørusendingum, sum tær lata til Evropa, og herundir til Danmarkar og Føroyar. Síðani farið varð undir at koppseta, hava heilivágsfyrirøkurnar havt ymsar fráboðanir um, hvussu nógv skamtar tær kunnu framleiða bæði í lýtuni og sum fráliður.

Sundhedsstyrelsen ger javnan nýggjar forsagnir fyri komandi sendingar av koppingarevni. Sum longu nevnt fáa Føroyar burturav sendingunum til Danmarkar, tí kunnu vit vænta, at føroyska tíðarætlan fyri koppsetingunum líkist tí donsku.

Koppsetingargongdin

Øll í Føroyum, sum koppingarevnið er góðkent til, fáa í boðið ókeypis koppseting fyri COVID-19 í ár. Í løtuni vísa metingarnar, at øll, sum taka av tilboðnum, kunnu verða liðugt koppsett í august 2021.

Koppingarevnini koma til Føroya í avmarkaðum nøgdum. Hetta merkir, at tað ikki ber til at bjóða øllum føroyingum koppseting fyri COVID-19 í senn. Av somu orsök hevur verið neyðugt at býta fólk í bólkar. Koppsetingarbólkurin hevur valt at býta føroyingar í 10 málbólkar, sum stigvíst fáa tilboð um at verða koppsett fyri COVID-19, sí mynd.

Mynd: Koppsetingarkalendarin – dagfjørdur 22. apríl 2021

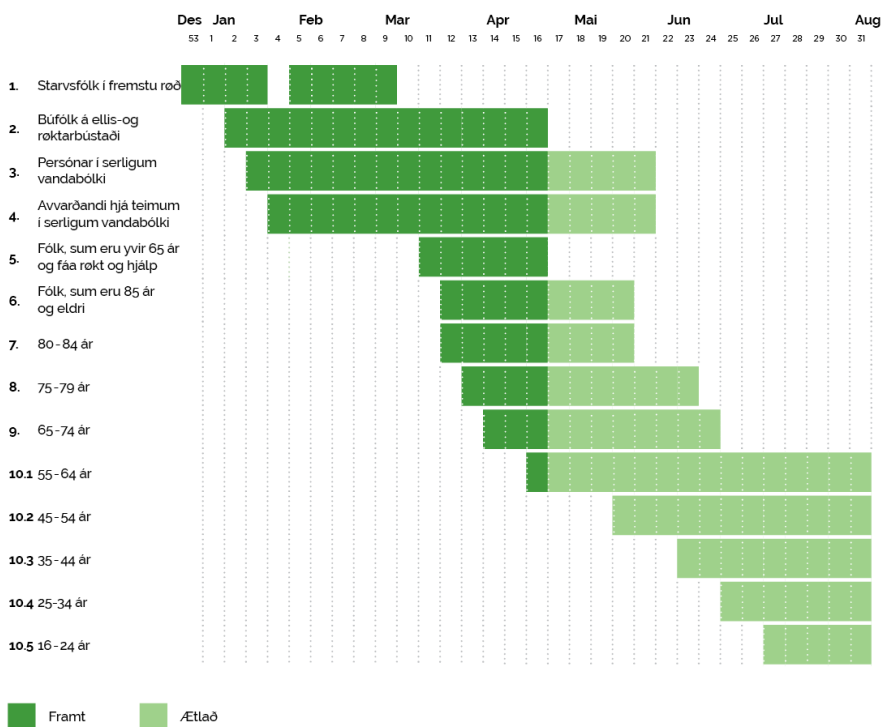

HEILSUMÁLARÁÐIÐ
Ministry of Health

[korona | covid-19]

Koppsetingarkalendarin

Við støði í fráboðan frá Sundhedsstyrelsen um væntaðar veitingar av koppingarevni, rokna vit við, at koppsetingin fer fram eftir hesi tíðarætlan.

Töluni eru bygd á metingar og skulu takast við fyrivarni.
Gáa eisini eftir, at ein kann hoyra til meira enn ein av nevndu bólkkum.

22. apríl 2021

Koppseting
COVID-19

Koppsetingarkalendarin varð dagfórður 22. apríl 2021, í lötuni eru vit tvær vikur frammanfyri kalendaran. Í viku 18 varð bókingarskipanin víðkað til at fevna um persónar í bólki nr. 10.2, persónar í aldursbólkinum 45-54 ár.

Í næstum fer kunngerðin um ókeypis koppseting ímóti COVID-19 at verða víðkað, so hon eisini fevnir um føyroyingar undir útbúgving uttanlands og útlendingar, sum eru staddir í Føroyum í longri tíð. Hesi fáa tilboð um koppseting, tá tann bólkurin, sum tey hoyra til, fær hetta tilboð.

Sambært kunngerðini um ókeypis koppseting fyri COVID-19 hevur Sjúkrahúsverkið ábyrgdina av at skipa fyri og fremja koppsetingarnar. Tað er tí eisini Sjúkrahúsverkið, sum hevur staðið fyri at kalla inn og koppseta fólk í teimum málbólkunum, ið nevndir eru í koppingarætlanini, og sum hava tikið av tilboðnum um koppseting.

Sjúkrahúsverkið hevur sett eitt koppsetingartoymi við starvsfólkum frá øllum trimum sjúkrahúsunum, og øll koppsetingin er samskipað við eins mannagongdum tvørtur um sjúkrahúsini. So hvørt sum boð koma frá Landsapotekaranum um, at ein sending við koppingarevni er á veg, fáa fólk í teimum raðfestu málbólkunum bjóðað koppseting. Nógv flest fólk eru koppsett inni á teimum trimum sjúkrahúsunum, harumframt hava flytforar eindir frá sjúkrahúsunum vitjað á ellis- og røktarheimum og sambýlum kring landið fyri at koppseta búfólk.

Ein bókingarskipan er ment í sambandi við koppsetingina fyri COVID-19. Skipanin virkar soleiðis, at tey, ið eiga tørn sambært koppsetingarætlanini, fáa boð gjøgnum miðlarnar um, at tey kunnu bíleggja sær tíð til koppseting. Bíleggingin fer fram á www.korona.fo.

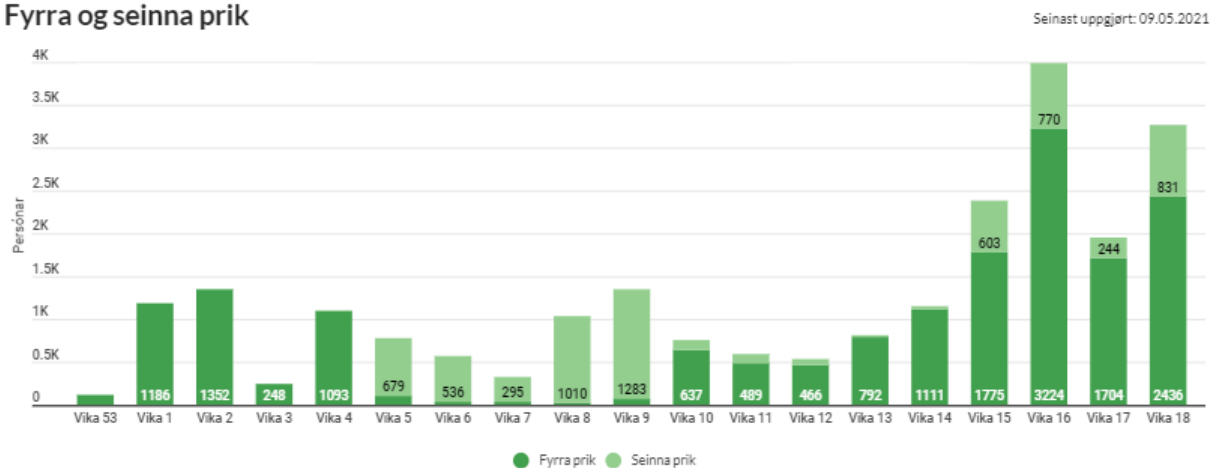
Tey, sum ikki hava møguleika at bíleggja sær tíð á heimasíðuni ella at fáa hjálp frá avvarðandi, kunnu ringja á telefon 304545 og fáa hjálp.

Koppsett higartil

Fyrstu fýroyingarnir vórðu koppsettir beint fyri nýggjár, tann 30. desember 2020 og tann 11. mai 2021 vórðu tilsamans 24.368 koppsetingar givnar í Føroyum. Í alt 17.684 fólk svarandi til 33,3 prosent, hava fingið fyrru koppsetingina og 6.684 fólk hava fingið seinnu koppsetingina og eru sostatt liðugt koppsett. Hetta svarar til 12,6 prosent av fólkatálinum.

Mynd: Koppsetingar skift á vikur

Fyrra og seinna prik

Nú eru allir fýroyingar 16 ár og eldri fevndir av kunngerðini um ókeypiss koppseting fyri COVID-19. Tey, sum eru yngri enn 16 ár, verða ikki koppsett.

Í koppsetingarkalendaranum vórðu fólk upprunaliga býtt upp í 12 málbólkar. Níggju av hesum bólkum vórðu fevndir av kunngerðini frammanundan, og við seinastu broytingini eru teir tríggir seinastu málbólkarnir lagdir saman til ein – tey 16-64 ára gomlu. Hetta er tann nýggi málbólkur 10.

Í sjálvari koppsetingargongdini verður hesin stóri bólkurin tó býttur sundur í fimm aldursbólkar:

- 55-64 ár
- 45-54 ár
- 34-44 ár
- 25-34 ár
- 16-24 ár

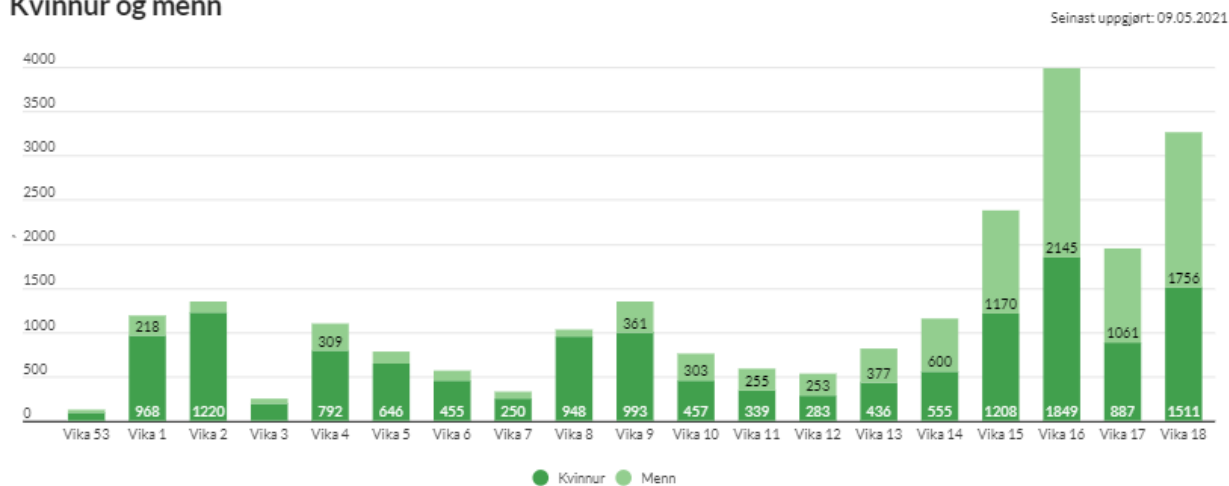
Aldursbólkarnir verða koppsettir hvør eftir øðrum; tey elstu fyrst, men tó so, at atlit verða tikin til, at eisini í hvørjum einstøkum aldursbólki eru fólk, sum eru í serligum vandabólkum – tað kunnu vera fólk við krabbasjúku, sjúku í nervalgnum, lungnasjúku, hjartasjúku, diabetes og so frameftir.

Fyrsta dagin latið verður upp fyri at bíleggja tíð til koppseting í tí einstaka aldursbólkinum, fáa hesi í serligum vandabólkum framíhjárætt at bíleggja sær tíð. Síðani kunnu øll, sum hoyra til aldursbólkin, bíleggja sær tíð á jøvnum fœti.

Heilsu- og røktarstarvsfólk eru framvegis ein stórir partur av teimum, sum eru koppsett higartil. Hetta sæst eisini aftur í kynsbýtinum, tí tað eru fleiri kvinnur enn menn í hesum starvsbólukum.

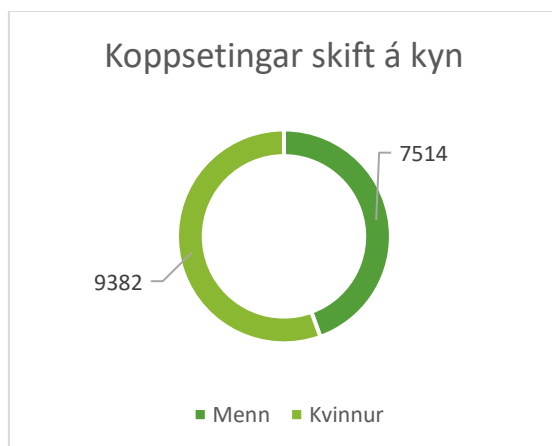
Mynd: Koppsetingar skift á kyn

Kvinnur og menn

Síðan farið varð at koppseta eftir aldri í viku 12, sæst eisini eitt javnari kynsbýti millum tey, ið taka av tilboðnum um koppseting fyri COVID-19. Samlaða býtið sæst á myndini niðanfyri.

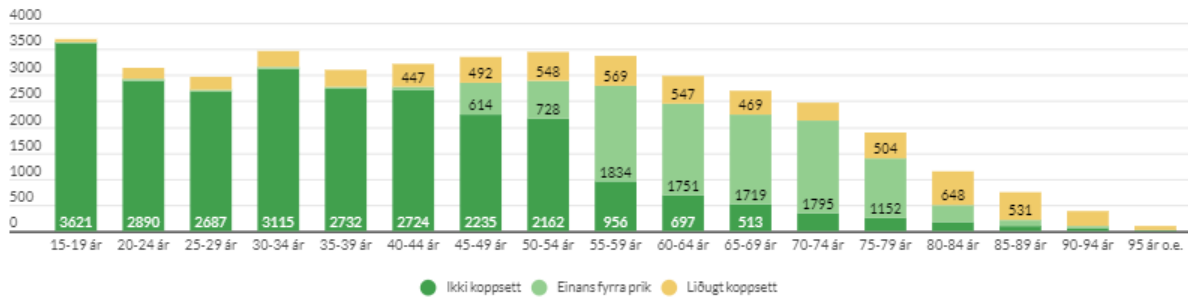
Mynd: Koppsetingar skift á kyn

Mynd: Koppsetingar skift á aldur

Aldursbýti á teimum koppsettu

Seinast uppgjört: 09.05.2021

Verður hugt eftir aldursbýtinum sæst, at ein stórir partur at persónum, sum eru 55 ár og eldri hava tikið av tilboðnum um COVID-19 koppsetingina.

Í talvuni niðanfyrri sæst hvussu stórir partur av hvørjum aldursbólki hevur fingið fyrri prikið.

Talva: Koppsett býtt á aldursbólkar

	Fólkatal	Hava fingið fyrsta prik	Í prosentum
15-24 ár	6.834	323	5%
25-34 ár	6.422	620	10%
35-44 ár	6.324	868	14%
45-54 ár	6.779	2.382	35%
55-64 ár	6.354	4.701	74%
65-74 ár	5.174	4.323	84%
75-84 ár	3.045	2.630	86%
85 ár o.e.	1.221	1.049	86%

Føroyar samanborið við onnur lond

Sambært upplýsingum hjá Our World in Data hava millum 24 og 32 % av samlaða fólkatálinum í Norðurlondunum fingið fyrri koppsetingina fyri COVID-10, í Føroyum hava 27 % av samlaða fólkatálinum fingið fyrri koppsetingina.

Niðanfyrri sæst eitt yvirlit yvir hvussu stórir partur av samlaða fólkatálinum í Norðurlondunum hava fingið minst eina koppseting fyri COVID-19.

Kelda: Our World in Data 3.mai 2021, <https://ourworldindata.org/covid-vaccinations>

% av samlaða fólkatálinum, sum eru koppsett minst eina ferð	
Ísland	41 %
Finnland	35 %
Føroyar	33 %
Svøríki	28 %
Noreg	27 %
Danmark	26 %

Kunningartilfar

Kunningartilfar verður framhaldandi framleitt og lagt á corona.fo, undir koppseting:

<https://corona.fo/203?l=fo>.

Koppseting fyri COVID-19 – Støðulýsing III	7. mai 2021
Koppseting fyri COVID-19 – Støðulýsing II	26. mars 2021
Koppseting fyri COVID-19 - Støðulýsing I	19. februar 2021
Koppsetingarkalendarin	Dagførdur 18. mars 2021
Kunninga um koronukoppseting	Filmur: Nú fáa fólk 85 ár og eldri tilboð um koppseting
Kunning um koronukoppseting	Filmur um hvørjir bólkar fáa bjóðað koppseting fyrst
Koppseting fyri COVID-19	Faldari til tey, ið verða koppsett
COVID-19 Koppingarætlan fyri Føroyar	Fyrsti partur av koppingarætlanini - Heilsumáráðið, desember 2020
Tíðindaskriv:	02.05.21 – Útisetar fáa møguleika at koppsetast í Føroyum 25.04.21 – Fimti hvør hevur fingið fyrri prikið 22.04.21 – Nú skal tann breiða fjøldin koppsetast 29.03.21 – Flest koppsettu eru kvinnur 27.03.21 - Nýggj støðulýsing um koppsetingartilgongdina 22.03.21 - Nýggj bíleggingarskipan til koppseting 04.03.21 - Fólk við fjølbreki verða koppsett næst 19.02.21 - Støðulýsing av koppsetingargongdini 03.02.21 - Annað prikið framskundað 03.02.21 - Landsstýrismaðurin fult álit á koppseting 21.01.21 - 84 prosent av føroyingum vilja koppsetast 12.01.21 – Eldri og heilsuveik verða koppsett nú 07.01.21 - Eldri og heilsuveik næst í røðini 30.12.20 - Við koppsetingini hómast endin á koronufarsóttini 29.12.20 - Vaksinan er á veg 23.12.20 - Koppseting byrjar nakrar dagar seinni enn ætlað 17.12.20 - Koppsetingin byrjar ímillum jóla og nýggjár 16.12.20 - Koppingarætlanin handað landsstýrismanninum